

*ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΤΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ:
«ΑΓΙΟΙ ΕΡΩΤΕΣ. ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΧΡΟΝΙΑ»,
ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ*

(Μυθιστόρημα, 3η έκδ., Εκδόσεις του Αυγούστου,
Αθήνα 2011, σ. 592)

Χριστίνα Αργυροπούλου

Το μυθιστόρημα του Γιώργου Μιχαηλίδη είναι μια ξεχωριστή γραφή που σε κατακτά και σε κρατεί δέσμιο ως αναγνώστη από τα πρώτα έως και τα τελευταία κεφάλαια. Η ένταση, το ενδιαφέρον, οι μικροϊστορίες, η δραματικότητα με την εναλλαγή των καταστάσεων, η διαπλοκή ρεαλισμού και λυρισμού, η σκηνοθεσία και γενικότερα η λειτουργία του χώρου και του χρόνου δίνονται αριστοτεχνικά από τον συγγραφέα. Επίσης, ως ιστορικό μυθιστόρημα φωτίζει την εθνική Ιστορία με αναφορές από το 1881 και τον ατυχή ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897 έως τους αγώνες κατά των κομιτατζήδων για τη διάσωση της Μακεδονίας και τους δύο βαλκανικούς πολέμους.

Ο Γιώργος Μιχαηλίδης διαπλέκει αριστοτεχνικά ιστορικά γεγονότα και μικροϊστορίες ανθρώπων, απλών βιοπαλαιστών, χωρικών από τα Τζουμέρκα και τα χωριά της Ηπείρου, ανθρώπων της πόλης, κύριων και δευτερευόντων, με τα ήθη και έθιμά τους, με τις προλήψεις τους, που εμπλέκονται ξαφνικά με τα ιστορικά δρώμενα και προωθούν τη δράση. Επίσης, τα πάθη και τα παθήματα των ανθρώπων της δράσης, ατομικής και συλλογικής, φωτίζονται χωρίς ωραιοποιήσεις και εξιδανικεύσεις. Στο μυθιστόρημα θίγονται πολλά θέματα της τότε ταραγμένης ζωής και εποχής, όπως είναι η μετανάστευση, η θέση της γυναίκας, τα καραβάνια, που γίνονται αφορμή εκκίνησης από τα Γιάννενα φοιτητών, κοριτσιών, εμπόρων, με στόχο μια καλύτερη ζωή. Ανάμεσά τους βρίσκεται και η δεκαεξάχρονη Φωτεινή, ορφανή και κακολογημένη, που πάει υπηρέτρια στην Οδησό για να ξεφύγει από την κοινωνία της ανέχειας, της σκληρότητας και της προκατάληψης.

Ας δούμε, όμως, πιο αναλυτικά αυτό το ξεχωριστό, κατά την άποψή μου, μυθιστόρημα, διεισδύοντας στο εργαστήριο του δημιουργού και παραβιάζοντας τα μυστικά του, το πώς και το τι, δηλαδή πώς υφαίνει το στημόνι και το υφάδι του ως τεχνίτης άριστος της γλώσσας και γνώστης πολλών πτυχών της Ιστορίας και της ζωής στα ορεινά μέρη της Ηπείρου και όχι μόνον. Ο δημιουργός, με την κυριολεκτική σημασία της λέξης, οργάνωσε αρμονικά το εμπνευσμένο μυθιστόρημά του, στο οποίο άλλοτε είναι παρών ως αφηγητής